Nr. 70 Koźmin, sobota dnia 1 września 1923 r. Rok 36

ORĘDOWNIK URZĘDOWY
POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Przedpłata: miesięcznie **3200** mkp. | Wychodzi w środy i soboty | Ogłoszenia: mm 1-łam. 500 mkp.

Dział urzędowy

Nr 323. **Obwieszczenie**

dotyczące taryfy opłat za oględziny bydła rzeźnego i mięsa wraz z trychinoskopją, obowiązujące na obszarze Województwa Poznańskiego, z wyjątkiem rzeźni publicznych.

Na mocy § 14 rozp. dot. ust. wykon. do oględzin bydła rzeźnego i badania mięsa z 28 sierpnia 1902, uchylając rozporządzenie moje z dnia 2 sierpnia 1923 l. dz. 6124/23 I. D. ustanawiam podwyższenie dotych czasowej taryfy za oględziny bydła rzeźnego, mięso i trychinoskopję jak następuje:

Art. 1.

A) Za zwyczajne badanie mięsa i trychinoskopję łącznie z oględzinami bydła rzeźnego:

1. sztuka bydła rog. wyjąwszy cielęta do 3 miesięcy 30 000 mkp.
2. sztuka trzody chlewnej
   a) oględziny żywej sztuki rzeźnej wraz z badaniem mięsa i trychin 20 000 mkp.
   b) oględziny żywej sztuki rzeźnej wraz z badaniem mięsa bez trychin 15 000 mkp.
   c) trychinoskopja sama 7 500 mkp.
3. Cielęta do miesięcy, owca, koza lub inne małe zwierzęta 10 000 mkp.
4. koń, osioł, muł, osłomuł 30 000 mkp.

Art. 2.

Oglądacz mięsa otrzymuje na koszta podwody za każdy kilometr podwójny 4000 mk.

Art. 7.

B) 1. Lekarze weterynaryjni pobierają za każde uzupełniające badanie mięsa bez względu na gatunek zwierzęcia 30 000 mkp. od sztuki, a o ile odbywają podróż, opłaca się za każdy podwójny kilometr 8000 mk.

Powyższa taryfa opłat ustanowiona z zastrzeżeniem każdochwilowego odwołania, wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. — L. dz. 6624/23 I. D. —

Poznań, dnia 21 sierpnia 1923 r.

Wojewoda, (—) Bniński.

Powyższe podaję do wiadomości wślad za obwieszczeniem tutejszem z dnia 15 sierpnia 1923 — Orędownik pow. nr. 65, pozycja 305.

— L. dz. 3512 23 St. I. —

Koźmin, dnia 25 sierpnia 1923 r.

Starosta,
w z. Andrzejczak.

Nr. 324. **Komisja dla ustalania cen wytycznych.**

Niniejszem podaję do publicznej wiadomości, że na podstawie rozporządzenia Pana Wojewody z dnia 19. 8. 1923 r. — L. dz. 1816/23 I. Apr. została powołana do życia pod przewodnictwem Starosty Komisja, ustalająca wytyczne ceny targowe na artykuły pierwszej potrzeby. Akcja skierowana jest ku ukróceniu i zapobieganiu szerzącej się drożyźnie i lichwie. Działalność Komisji rozpoczyła się z chwilą jej ukonstytuowania. W skład jej wchodzą pod mojem przewodnictwem wzgl. mego zastępcy, pp. Burmistrz Nowakowski, Czesław Podlewski kupiec, Borowski Walenty, rolnik, Śmigielski Jan przedstawiciel konsumentów, Drzemczewski Hipolit, przedstawiciel konsumentów, wszyscy z Koźmina.

Komisja schodzić i ustalać ceny wytyczne będzie każdego czwartku na cały przyszły tydzień.

Ceny wytyczne obowiązują tak na targach jak i w składach, gdzie wszelkie artykuły codziennej potrzeby są sprzedawane. — L. dz. 3434/23. St. I. —

Koźmin, dnia 30 sierpnia 1923 r.

Starosta,
w z. Andrzejczak.

Nr. 325. Następująca osoba zamierza z powiatu tutejszego wyprowadzić się na stałe do Niemiec.

Edita Menzówna, corka rolnika z Ochli.

Osoby i urzędy, mające jakiekolwiek pretensje do powyższej osoby, zechcą się w przeciągu 6 dni w tutajszem Starostwie pokój nr. 3 zgłosić.

Koźmin, dnia 30 sierpnia 1923 r.

Starosta.
w z. Andrzejczak.

Obwieszczenia innych władz.

Nr. 326. **Konferencje nauczycielskie odbędą się:**

1. na obwód **Koźmin** w poniedziałek, 10 września, w szkole kat. w Koźminie,
2. na obwód **Borek** w środę, 12 września, w szkole kat. w Borku.
3. na obwód **Pogorzela i Kuklinów** w czwartek, 13 września, w szkole kat. w Wziąchowie.

Początek wszędzie o godz. 9-tej.

Lekcje: Czytanka „Powódź“ na III (wzgl. IV) stopnia. (PP. Podgórski, Klichowski, Kamiński.)

Prace: Metodyczne przeprowadzenie czytanki na stopniu III, (Strzecha, cz. III. PP. Doktor, Boratyński, Gruszczyński.)

Koźmin, dnia 31 sierpnia 1923 r.

Inspektor szkolny
Chojecki

Dział nieurzędowy

Wiadomości miejscowe

Koźmin. W myśl odezwy ministerjum spraw wewnętrznych powołanych do życia za inicjatywą starostwa Komitet społeczny tymczasowy do walki z drożyzną i lichwą.

Tenże zwołał w niedzielę dnia 26 sierpnia walne zgromadzenie na godzinę 12[30] w południe na salę p. Mrozkowiaka celem utworzenia stałego Komitetu społecznego na powiat Koźmiński.

Sala była przepełniona. Referat wygłosił p. Dr. Synoradzki, wyłuszczając w swem przemówieniu różne powody wciąż wzrastającej drożyzny. Ożywiona dyskusja świadczyła o żywem zainteresowaniu się tak ważną sprawą jaką jest drożyzna. Wszyscy mówcy przemawiali za Koniecznością utworzenia się Komitetu społecznego do walki z lichwą i drożyzną.

Na członków zapisało się 127.

Zarząd ukonstytuował się jak następuje: Przewodniczący: p Dr. Synoradzki, zastępca: p. Grobólny, sekretarz: p. Ludwiczak, zastępca: p. Tetzlaff, skarbnik: p. Kalmarczyk, zastępca: p. Tomaszewski. Oprócz tego wybrano 9 ławników ze wszystkich warstw społeczeństwa miejscowego.

Po walnem zgromadzeniu odbyło się zebranie zarządu, na którym uchwalono w niedzielę dnia 9-go września urządzić podobne zebrania, a mianowicie: w Borku po nabożeństwie w południe, w Pogorzeli po nieszporach.

Ze względu na ważną sprawę Komitet prosi o jak najliczniejsze stawienie się tak w Borku jak w Pogorzeli.

Wszelkie zażalenia w sprawie powyższej przyjmuje sekretarz Komitetu społecznego p. Władysław Ludwiczak, Borecka 4.

Zażalenia uprasza się piśmiennie Zarządowi wręczać. Komitet.

Cennik na artykuły pierwszej potrzeby w powiecie Koźmińskim

Na posiedzeniu Komisji dla ustalenia cen na artykuły codziennej potrzeby, sprzedawane tak na targach jak i w składach, ustalono dnia 29 sierpnia 1923 r. następujące ceny wytyczne na powiat Koźmiński

Bułka	30—40 gr.	800 mk.
Buraki	1/2 kg	800 mk.
Bydło rogate cena według każdorazowego ostatniego notowania giełdy poznańskiej		
Chleb żytni i pytlowy	1/2 kg	3 800 do 3 900 mk.
Cebula	1/2 kg	1 000 mk.
Cukier	1/2 kg	14 000 do 15 500 mk.
Groch polny na wagę	1/2 kg	1 500 do 2 000 mk.
Groch okgr. „Viktoria"	1/2 kg	3 500 do 4 000 mk.
Galarepa	1/2 kg	800 mk.
Gruszki	1/2 kg	2 000 do 3 000 mk.
Gołębie	para	13 000 do 15 000 mk.
Gęsi	sztuka	80 000 do 100 000 mk.
Jęczmień cena według ostatniego każdorazowego notowania cen giełdy zbożowej		
Jaja	mendel	18 000 mk.
Jabłka	1/2 kg	2 000 do 3 000 mk.
Kasza jęczmienna	1/2 kg	3 500 mk.
Kawa zbożowa	1/2 kg	3 000 do 3 500 mk.
Kartofle	1 ctr.	40 000 mk.
Kapusta czerwona	1 funt	1 800 mk.
Kapusta biała	1 funt	900 mk.
Kaczka	sztuka	30 000 do 40 000 mk.
Kura stara	sztuka	20 000 do 30 000 mk.
Kurczak	sztuka	15 000 do 25 000 mk.
Mąka pszenna	1/2 kg	8 000 do 8 500 mk.
Mąka żytnia	1/2 kg	4 000 do 4 100 mk.
Mleko niezbierane	1 litr	2 500 mk.
Mleko zbierane	1 litr	1 200 mk.
Masło niesolone (stoł.)	1/2 kg	40 000 mk.
Masło solone (kuchenne)	1/2 kg	35 000 mk.
Marchew	1/2 kg	800 mk.
Mięso wołowe bez kości	1/2 kg	24 000 do 30 000 mk.
Mięso wołowe z kością	1/2 kg	24 000 mk.
Mięso cielęce w ogólności	1/2 kg	25 000 mk.
Mięso baranie	1/2 kg	25 000 mk.
Mięso wieprzowe	1/2 kg	32 000 do 38 000 mk.
Mydło zwyczajne do prania	kawałek	8 000 do 14 000 mk.
Maślanka	1 litr	1 000 mk.
Nafta	1 litr	12 000 mk.
Ogórki	sztuka	800 do 1 200 mk.
Ocet	litr	6% 6 000 12% 12 000 mk.
Owies cena według ostatniego każdorazowego notowania cen giełdy zbożowej		
Owce cena według każdorazowego ostatniego notowania giełdy poznańskiej		
Pęczak	1/2 kg	2 500 do 3 000 mk.
Pszenica cena według ostatniego każdorazowego notowania cen giełdy zbożowej.		
Słonina świeża	1/2 kg	45 000 mk.
Słonina wędzona	1/2 kg	50 000 mk.
Sadło	1/2 kg	45 000 mk.
Ser zwyczajny — twarog	1/2 kg	3 500 mk.
Smalec wieprzowy	1/2 kg	50 000 mk.
Szablak	1/2 kg	2 000 mk.
Śliwki zwysłe (węgierki)	1/2 kg	2 000 do 2 500 mk.
Sól	1/2 kg	3 000 mk.
Śledzie zwyczajne	1 sztuka	2 000 do 3 000 mk.
Trzoda chlewna cena według każdorazowego ostatniego notowania giełdy poznańskiej		
Żyto cena według ostatniego każdorazowego notowania cen giełdy zbożowej.		

Ceny te są miarodajne od 30-go sierpnia do 7-go września 1923 r. W najbliższy czwartek ustali Komisja ceny na następny tydzień.

Ciekawe nowiny

Olbrzymi pożar lasów w południowej Francji. Nadchodzą bliższe szczegóły o klęsce ogniowej, jaka nawiedziła departament Var w połowie bm. Pożar wybuchł w lesie Esterel Równocześnie zerwał się straszliwy wicher i powstała pośród ludności panika, co było przyczyną, że nie uratowano wiele takich domów, które można było uratować. Wicher niósł płonące zarzewia i szyszki coraz dalej Zgorzały do cna wspaniałe lasy w Maures, Adrets na górze św. Jana, na górze Vinaigre, Tremblant i Mandelien, dalej lasy w Pegomas, Auribeau i Tonneron; wśród lasów sponęły zamki, wille, chaty. Pożar zmniejszył się dopiero wtedy, gdy już nie miał materjału do niszczenia, to jest gdy dotarł do pustej przestrzeni, wiatr gwałtowny ustał dopiero nad ranem. Szkody obliczają na kwotę do trzydziestu miljonów franków.

Komunikacje samolotowe. W najbliższym czasie Czesi urządzają regularną służbę lotniczą między Pragą a Londynem. Wszystkie samoloty będą zaopatrzone w aparaty radiotelegraficzne. Minister obrony krajowej odbył podróż do Jugosławji, celem przygotowania linji lotniczej między Jugosławją a Czechami, ewentualnie między Czechami a Rzymem.

Wiadomości pozamiejscowe

Młodzież z całej Polski w Poznaniu. Dnia 31 bm. zjeżdża do Poznania 500 młodzieży z całej Polski, zorganizowanej w Stowarzyszeniach Młodzieży Polskiej, na kurs sportowy. Kurs urządza w Biedrusku ogólnopolska centrala: Zjednoczenie Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej (Poznań, Pocztowa 15) przy wydatnem poparciu i pomocy wojskowości. Kurs ma na celu kształcenia instruktorów wychowania fizycznego dla Stowarzyszeń. Jest tych stowarzyszeń obecnie przeszło 1 200, skupiają one na obszarze całej Rzeczypospolitej 100 000 młodzieży wyłącznie pozaszkolnej, zarobkującej na roli, w przemyśle i handlu.

Kurs to pierwszy, w którym tak licznie bierze udział młodzież z wszystkich województw Polski. Zakończenie odbędzie się w niedzielę dnia 30 września r. b.

Poszukiwanie spadobiorcy. Min. Spraw. Zagr. podaje do wiadomości: Między majątkami, zajętemi w czasie wojny przez kustosza własności cudzoziemskiej w St. Zjed. Ameryki Półn. znajduje się spadek po sp. Walentym Witkowskim, do którego ma być uprawniona siostra zmarłego Malwina Pribilak z Kaliskiego. Poszukiwanie jednak za wymienioną dały wynik ujemny. Bliższych dany co do zmarłego i jego spadkoborców brak Zarząd domu ubogich w Waszyngtonie, gdzie zmarły przebywał, doniósł, że Walenty Witkowski w chwili przyjęcia do tegoż domu oświadczył, że pochodzi z Niemiec. Min. Spraw. Zagr. wzywa spadkobiorców do nadesłania Min. Spraw. Zagr., wydział prawno-konsularny do nr. K. II. 22397/23 -swego adresu w podaniu należycie odstemplowanem.

Ofiary i pokwitowania

W dalszym ciągu składek na pogorzelców w Gałązkach złożyli: Ludwik Bochna, Tatary 50 000 mk., Danielak, Lipówiec 50 000 mk., Rosner, Lipówiec 50 000 mk., Bielawski, Lipówiec 50 000 mk, Pluta, Lipówiec 50 000 mk., Malinowski, Lipówiec 5000 mk., Olejnik, Lipówiec 10 000 mk, Jan Wiśniewski, Lipówiec 10000 mk., Schumann, Lipówiec 10000 mk., Stachowiak, Lipówiec 30 000 mk., Wł. Wiśniewski, Lipówiec 20 000 mk., Kaczmarczyk, Lipówiec 20 000 mk., L. Eibich, Lipówiec 20 000 mk., Hansch, Lipówiec 50 000 mk., Kleinmeier, Lipówiec 50 000 mk., Hutting II, Lipówiec 50 000 mk., Lübkemann, Lipówiec 50000 mk., Wolniak, Lipówiec 50 000 mk., Pöhnert, Lipówiec 10 000 mk., Zimny, Lipówiec 40 000 mk, Dymarski Andrzej, Nowa Obra 50 000 mk., Bręk Ludwik, Nowa Obra 10 000 mk., Mikołajczyk Ignacy, Nowa Obra 5000 mk., Skiba Andrzej, Nowa Obra 50 000 mk., Kaźmierczak Ludwik, Nowa Obra 50 000 mk., Turbański Marcin, Nowa Obra 10 000 mk., Witkowski Jan, Nowa Obra 5 000 mk., Stefaniak Antoni, Nowa Obra 20 000 mk., Gołębiowski, Nowa Obra 5000 mk., Tyrakywski Jan, Nowa Obra 20 000 mk., Kubiakowa Agnieszka, Nowa Obra 50000 mk, Sołtysiak Stanisław, Nowa Obra 25 000 mk, Marek Antoni, Nowa Obra 25 000 mk., Frąckowiak Józef, Nowa Obra 5000 mk., Witek Szczepan, Nowa Obra 10 000 mk., Gruchała Stanisław, Nowa Obra 15 000 mk, Łakomy Jan, Nowa Obra 30 000 mk., Grzymski Walenty, Nowa Obra 20 000 mk., Orpel Wojciech, Nowa Obra 20 000 mk., Buchwalt Juljan, Nowa Obra 50 000 mk., Półrolniczak Marcin, Nowa Obra 20 000 mk., Polowczyk Franciszek, Nowa Obra 10 000 mk., Andersz Jan, Nowa Obra 20 000 mk., Andrzej Nowak, Białydwór 20 000 mk., Jan Kostuj, Białydwór 10 000 mk., Jan Walczak, Białydwór 10 000 mk., Marcin Piesiada, Białydwór 150 000 mk., Lempaszek N., Białydwór 300 000 mk., Banaszak, Białydwór 100 000 mk., Janicki, Białydwór 100 000 mk., Rychlik, Białydwór 100000 mk., Bryl, Białydwór 200000 mk., Pawlik, Białydwór 20 000 mk., Udzik, Białydwór 50 000 mk, Foltyn, Białydwór 100 000 mk, Przywarski, Białydwór 20 000 mk., Król, Białydwór 150 000 mk., Soroka Łukasz, Białydwór 100 000 mk. O dalsze składki upraszam Dr. Z. Wyszyńska, skarbniczka.

Koźmin, dnia 30 sierpnia 1923 r.

Bezpośrednio pogorzelcom ofiarowali: Jan Misiak, Białydwór 1,20 ctr. żyta, Walenty Czajka, Białydwór 400 000 mk. i drzewo na budowlę, Jan Patryas, Białydwór, Ignacy Szymczak, Nowa Obra, Tasiemski, Nowa Obra, Wardyński, Nowa Obra, Aleksandrzak, Nowa Obra, Urbaniak, N. Obra wszyscy drzewo na budowlę.

Taryfa pocztowa od 1 września 1923 roku

	Listy zwykłe	Pocztówki	Druki zwykłe do wagi	Próbki towarowe i przesyłki mieszane	Przekazy pocztowe	Listy wartościowe do 5 000 000 mk.	Polecenie	Paczki do wagi	Telegramy	Rozmowy telefoniczne
W kraju	a) obrót miejscowy do wagi 250 gr. 1000,— mk. b) obrót zamiejscowy do wagi 20 gr. 1000,— mk. do wagi 250 gr 2000,— mk urzęd ponad 20 gr. do 2000 gr. 2000 mk.	mk. 500	marek: 25 g — 100; 50 g — 200; 100 g — 400; 250 g — 1000; 500 g — 1500; 1 kg — 2000 urzęd. ponad 1 kg do 2 kg 2000 mk. Papiery handlowe: (także manuskrypty bez korekty) do wagi 250 g | 500 g | 1 kg. marek 1000 | 1500 | 2000	marek: 100 g — 500; 250 g — 1000; 500 g — 1500; 1 kg — 2000	do 1000 mk. = 50 mk. „ 5000 mk. = 100 mk. „ 10000 mk. = 200 mk. „ 20000 mk. = 400 mk. za każde następne 10 000 mk. = 50 mk. najwyż. dopuszcz. kwota przekazu 5 000 000,— mk.	a) należytość za list zwykły do 20 gr. 1 000 mk. zwykły do 250gr. 2 000 mk. b) polecenia 1 000 mk. c) od dekl. wartości za każde 10 000 mk. lub części tychże 50,— mk.	mk. 1000	kg. 1 — mk. 2 000 5 — 10 000 10 — 20 000 15 — 30 000 20 — 50 000 Wartościowe oprócz powyższego a) za każde 10 000 = 50 mk. b) przy paczkach ponad 500 000 dodatkowa należytość 5000 mk.	opłata od wyrazu 1000 mk. najmniej jednak 10000 mk. blankiet telegramu 200 mk.	miejscowe 1000 międzymiastowe do 25 km. 3000 do 50 km. 6000 do 100 km. 9000 za każde dalsze 100 km. 3000
Za granicę	do 20 gr. 2 000 mk. za każde dalsze 20 gr. 1000 mk. Waga listów do 2 kg	1200 mk.	druki zwykłe do wagi 2 kg. za każde 50 gr. 400 mk. papiery handlowe do wagi 2 kg. za każde 50 gramów 400 marek, najmniej jednak 2000,— mk.	do wagi 500 gr. za każde 50 gr. 400 mk. najmniej jednak 800 mk.			2000 mk.			

W torek d. 11 września 1923 r. o godz. 10 przedpołudniem

będę wydzierżawiał polowanie gminy Lipówiec w drodze publicznej licytacji w lokalu pana Malinowskiego w Lipówcu.

Przełożony polowania

Rosner, sołtys.

---

1 wóz roboczy, 1 kultywator, 1 dwuskibowiec, 1 pług wrzesinski

wszstko nowe nieuż wane sprz ((?

M. Roszak, Kawiarnia Głuch

Koźmin — Telefon 61.

Cement portlandzki

ma korzystnie do oddania

Maks Matuszkiewicz

Koźmin — ul. Pleszewska

NOWA DROGERJA

KOŹMIN Wlkp.

RYNEK

TEL. 86

poleca	empfiehlt
wszelkie artykuły **drogeryjne**	sämtliche **Drogerie-artikel**
Skora, rzetelna i fachowa obsługa	Flotte, reelle u. fachmännische Bedienung

---

Pies Owczarski uciekł

do oddania

Dom. Wolenice, powiat Krotoszyn

INTROLIGATORNIA

poleca się do wykonywania wszelkich prac w zakres introligatorstwa wchodzących

Zakład Graficzny Leona Goldbeka w Koźminie.

KSIĄZKI SZKOLNE

zeszyty, piórka, atrament, tablice, rysiki, gąbki i t. d. i t. d.

poleca

Księgarnia J. Kraszewska

(Wydawnictwo Orędownika) Koźmin,

---

30 wagonów wapnanawozowego

sprzedam tanio

M. Roszak, KAWIARNIA GŁUCH

Koźmin — Telefon 61.

„ENERGJA"

Tow. Elektrotechniczne

POZNAŃ

ul. Wielka 8|II Telefon 1343

Biuro inżynierskie

porady fachowe i ekspertyzy

Instalacje

budowa elektrowni, zakładanie oświetlenia elektrycznego, elektryfikacja gorzelni i cukrowni, ustawianie i szlamowanie bat. akumulatorów.

Warsztat

naprawa maszyn elektr. **nawijanie i przewijanie** twornikow, naprawa elektrycznych naczyń kuchennych.

Hurtownia artykułów elektrotechnicznych.

Poszukuje

kilku czeladzi stolarskich

na stałe zatrudnienie

P. PAWLAK i SKA Parowa fabryka Mebli

Krotoszyn — Telefon 156

Nakładem i drukiem Leona Goldbeka w Koźminie.

Odpowiedzialność Dział urzędowy Starostwo. Dział nieurzędowy Leon Goldbek w Koźminie. Telefon 34